



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)**

**Parisiis, 1584**

Cap. VI.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-39367**

fi me vos recipitis & non Patris mei in nomine veni ego  
 43 **אנא אתית בשמה דאני ולא מקבלין אנתון ליאן**  
 quomodo recipietis illum sui ipsius in nomine venerit alius  
 אחרין נאתא בשם נפשה להו תקבלון: 44 **איכנא**  
 captantes vno ab vno qui gloriam ad credendum estis potentes  
 משכחין אנתון למהימנו דשובחא הו מן חד מקבלין  
 estis quæretes non Deo vno quæ ab & gloriam estis  
 אנתון ושובחא דמן חד אלהי לה בעין אנתון:  
 Patre coram vos sum accusaturus quod ego estis putantes num  
 45 **למא כברין אנתון דאנא מקטרנ אנא לבון קדם אנא**  
 speratis in quo ille Moses vos qui accuset is est  
 איתוהו מן דמקטרנ לבון מושא הו דבה סברתון:  
 effectis credentes mihi etiam crederetis Mosi enim si  
 46 **אלו ניר כמושא הימנתון אף בי מהימנו הויתון**  
 non illius scriptis & si scripsit de me enim Moses  
 מושא ניר עלי כתב: 47 **ואן לכתבוהי דהו לה**  
 credetis meis verbis quo modo estis credentes  
 מהימנן אנתון איכנא למלי דילי תהימנן:

6 caput קפלאון ו

Epiphaniam post quartæ in sabbatho vnius ad oblationem  
 דקורבנא דהר בשבטא דו דבתר דנהא  
 Tiberiadis Galilææ maris in transitu Iesus abiit hæc post  
 בתר הלין אול ישוע לעברא דימא דגלילא דטבריוס:  
 signa erant videntes quia multæ turbæ post eum & incurrunt  
 2 **ואולו בתרה כנשא סניאא מטל דהזין הו אתותא**  
 erat sedens & ibi in montem Iesus & ascendit in ægrotis quæ faciebat  
 דעבר בכריהא: 3 **וסלק ישוע לטורא ותמן יתב הוא**  
 Pascha festum autem erat propinquum discipulis suis cum  
 עם תלמידוהי: 4 **קריב הוא דין עדעדא דפצחא**  
 multam turbam & vidit oculos suos Iesus & sustulit Iudæorum  
 דיהודיא: 5 **וארים ישוע עינוהי וחזא כנשא סניאא**  
 panem ememus vnde Philippo & dixit ad se quæ veniebat  
 דאתא לותרה ואמר לפיליפוס איכנא נובן לחמא  
 isti vt edant  
 דנאכלון הלין:

43 Ego veni in nomine Patris mei, & nō accepistis me: si alii venerit in nomine suo, illum accipietis.

44 Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis: & gloriam quæ à solo Deo est, nō quæritis?

45 Nolite putare, quia ego accusaturus sum vos apud Patrem: est qui accusat vos, Moyses, in quo vos speratis.

46 Si enim crederetis Moysi, crederetis forsità & mihi: de me enim ille scripsit.

47 Si autē illius literis non creditis, quomodo verbis meis credetis?

CAP VI.

1 Post hæc abiit Iesus trans Mare Galilææ, quod est Tiberiadis:

2 Et sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa quæ faciebat super his qui infirmabantur.

3 Subiit ergo in montem Iesus: & ibi sedebat cum discipulis suis.

4 Erat autem proximum Pascha, dies festus Iudæorū.

5 Cū subleuasset ergo oculos Iesus, & vidisset quia multitudo maxima venit ad eum, dicit ad Philippum, Vnde ememus panes, vt mādudent hi?

43 **εγω ηλθωσα εν τω ονοματι του πατρος μου και ουκ εχετε με δεξειν εν τω ονοματι του πατρος μου.** 44 **πως δυνασθε υμεις πιστευσαι, δεξασθαι αλλοις εν ονοματι του πατρος μου και ημεν ουκ εχομεν πιστευσαι εν τω ονοματι του πατρος μου; 45 **μη δυνατε οτι εγω και ημεν ουκ εχομεν πιστευσαι εν τω ονοματι του πατρος μου; 46 **επι εγραψεν η Μωυση, δεξασθαι αλλοις εν τω ονοματι του πατρος μου και ημεν ουκ εχομεν πιστευσαι εν τω ονοματι του πατρος μου; 47 **επι εγραψεν η Μωυση, δεξασθαι αλλοις εν τω ονοματι του πατρος μου και ημεν ουκ εχομεν πιστευσαι εν τω ονοματι του πατρος μου;********

Κεφ. 6.

1 Μετα ταυτα απηλθεν ο Ιησους απη των βαλσαμων της Γαλιλαιας της Τιβεριδαδος. 2 και ηκολουθη αυτω πολλος πληθος οτι εωρων αυτον τε σημεια α ποιει εν τω ονοματι του πατρος μου. 3 ελθων δε εις το ορος ο Ιησους και εκει εκαθισεν εν τω ορει και αυτος. 4 ταυ δε εγραψεν η Μωυση εν τω βιβλαιο. 5 επαραισων ο Ιησους εις οφθαλμοις και θαλασσοις οτι πληθος εγραψεν αυτω εν τω βιβλαιο, δεξασθαι αλλοις εν τω ονοματι του πατρος μου και ημεν ουκ εχομεν πιστευσαι εν τω ονοματι του πατρος μου;

6 Hoc autem dicebat tentans eum . ipse enim sciebat quid esset facturus .  
 7 Respondit ei Philippus . Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis , ut unusquisque modicum quid accipiat .  
 8 Dicit ei vnus ex discipulis eius , Andreas , frater Simonis Petri .  
 9 Est puer vnus hic , qui habet quinque panes hordeaceos , & duos pisces : sed hæc quid sunt inter tantos ?  
 10 Dicit ergo Iesus , Facite homines discumbete . Erat autem fornum multum in loco . Discubuerunt ergo viri , numero quasi quinq . millia .  
 11 Accepit ergo Iesus panes : & cum gratias egisset , distribuit discumbentibus : similiter & ex piscibus quantum volebat .  
 12 Ut autem impleti sunt , dixit discipulis suis , Colligite quæ superauerunt fragmenta ne pereant .  
 13 Collegerunt ergo , & impleuerunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus hordeaceis , & duobus piscibus quæ superauerunt his qui mādūcauerāt .  
 14 Illi ergo homines cū vidissent quod Iesus fecerat signum , dicebant , Quia hic est verè Propheta qui venturus est in mundum .  
 15 Iesus ergo cū cognouisset , quia venturi essent , ut raperent eum , & facerent eū regem , fugit iterum in montem iplē solum .

quid erat : sciens enim ipse eum tentaret dum dicebat autem  
 denariorū ducentorū Philippus ei dixit vt faceret  
 ex eis vnus vnus paucum paucum cū eis sufficeret  
 frater Andreas discipulis suis ex vnus ei dixit  
 super quem sunt vnus puer hic est Cephæ  
 sunt quid hæc sed pisces & duo hordei plactæ  
 omnes homines facite Iesus eis dixit  
 & discubuerūt illo in loco erat multa autē herba  
 panem Iesus & accepit millia quinque in numero  
 piscibus de etiam & similiter q̄ discumbebāt illis & distribuit  
 fragmenta colligite discipulis suis dixit saturati fuisset & cū  
 cophinos duodecim & impleuerūt & collegerūt aliquid percat ne  
 panibus quinque ex q̄ comederāt illis quæ superauerāt illorū  
 Iesus q̄ fecerat signum cū vidissent homines autem illi  
 Iesus in mundum qui venit . pheta hic est verè  
 regem & vt ipsum faceret vt reperet eum veniret q̄ futurus esset  
 solus illum in montem sese & solum

iciunij quinte hebdomadis in sabbatho quartæ  
 dārbēnā bshbā dshbthā dē dēzōmā

6 ὅτι οὐκ ἔλεγε πιστεύων αὐτὸν ἀλλ' ὅτι ἔλεγε καὶ ποιεῖν . 7 ἀπεκρίθη αὐτῷ φιλίππος λέγων  
 ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς σίμωνος πέτρου 9 ἔτι καὶ ἄλλος ἐστὶν ὧδε ὁ υἱὸς Ἰησοῦ  
 εἰς τὸν κόσμον 10 εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς ποιεῖτε ἅπαντες κάμψατε καὶ ἕδωκε  
 αὐτοῖς 11 ἔλαβον δὲ οἱ ἄλλοι τὰ κλάσματα τὰ ὑποκαταλείποντα ἀπὸ τῶν  
 12 ὡς δὲ συνεπλήσθησαν λέγει αὐτοῖς μαθηταὶς αὐτοῦ ὅτι ἕδωκεν ἅπαντα  
 13 ὡς δὲ συνεπλήσθησαν λέγει αὐτοῖς μαθηταὶς αὐτοῦ ὅτι ἕδωκεν ἅπαντα  
 14 οἱ δὲ ἰδόντες ὅτι ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς ἔλεγον ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ  
 15 Ἰησοῦ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου 16 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν ὅτι ἠθέλησαν  
 αὐτὸν βασιτεῖν αὐτοῖς ἔφυγε καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ὄρειον ἄκρον



& sederunt ad mare discipuli eius descēderūt vespere esset & cūm  
 16 וכר הוא רמשא נחתו תלמידוהו לימא ויתבו  
 erat & tenebra in Capharnaum ad transiunt erat & venierūt in naui  
 בספינתא ואתין הוו לעברא לכפר נחום והשבת הות  
 erat intumescens autē mare Iesus ad eos fuerat veniens nec  
 לה ולא אתי הוא לותרון ישועו 18 ימא דין אודקה הוא  
 quasi & duxerunt erat flans magnus ventus quia aduersus eos  
 עליהון מטל דרוהא רבתא נשבת הות 19 ורברו אן  
 dum Iesum & viderūt triginta aut & quinque viginti stadia  
 אכטודותא עכרון וחמשא או תלתין וחזו ישוע כד  
 timuerunt nauim corum ad appropinquaret & dū mare super ambularet  
 מהלך על ימתא וכד קרב לורת ספינתהון דחלו  
 & cupientes timere ne sum ego eis dixit Iesus verō ipse  
 20 הו דין ישוע אמר להון אנא אנא לא תרחלון וצבו  
 fuit illa nauis hora & in ea in nauim vt cum exciperent erant  
 הוו דנקבלוגיהי בספינתא ובה בשעתא ספינתא הי הות  
 qui post illum & in die ad quā erant eūtes illam terram ad  
 לורת אדעא הי דאולין הוו לה 22 וליומא דכתרה  
 quod nauis viderunt maris in transitu erat quz flans turba erat  
 הו כנשא דקאם הוא דעברא דימא הוו דספינתא  
 discipuli in quā ascēderāt illa nisi illic non esset alia  
 אחרתא לית הוא תמן אלא אן הי דסלקו לה תלמידא  
 in nauim discipulis suis cum Iesus cum eis esset ingressus & q̄ no  
 ודלא על הוא עמהון ישוע עם תלמידוהו לספינתא  
 eripidit ad Tiberiade ex aliis naues autem erant venientes  
 23 אתי הוו דין אלפא אחרניתא מן טבריום על ננב  
 & cūm Iesus benedixisset cū panem in quo comederāt illius loci  
 דובתא הי דאכלו ברה לחמא כד כרך ישועו 24 וכד  
 discipuli eius nec etiam Iesus ibi esset quod non turba illa vidisset  
 חזא הו כנשא דלא הוא תמן ישוע אף לא תלמידוהו  
 ipsum erant & quēscētēs in Capharnaū & venerūt naues illas cōscēderūt  
 סלקו להלון אלפא ואתו לכפר נחום ובעון הוו לה  
 Mag. noscēt dicunt maris in transitu inuenissent eum & cūm Iesum  
 ישועו 25 וכד אשכחוהי בעברא דימא אמרון לה רבן  
 huc venisti quando  
 אמתא אתירת להרנא :

16 Vt autem serō factum est, descēderūt discipuli eius ad mare.  
 17 Et cūm ascendissent nauim, venerunt trans mare in Capharnaum, & tenebrā iam factę erant: & non ventur ad eos Iesus.  
 18 Mare autem, vento magno flante, exurgebat.  
 19 Cūm remigassent ergo quasi stadia vigintiquinque aut triginta, vident Iesum ambulāntem supra mare, & proximum nauis fieri: & timuerunt.  
 20 Ille autem dicit eis, Ego sum, nolite timere.  
 21 Voluerunt ergo eum accipere in nauim: & statim nauis fuit ad terram quam ibant.  
 22 Altera die, turba quę stabat trans mare, vidit quia nauicula alia non erat ibi nisi vna, & quia non introisset cum discipulis suis Iesus in nauim, sed soli discipuli eius abiissent:  
 23 Alię verō superuenerunt naues à Tiberiade iuxta locum vbi manducauerant panem, gratias agentes Deo.  
 24 Cūm ergo vidisset turba, quia Iesus non esset ibi, neque discipuli eius, ascēderunt in nauiculas, & venerūt Capharnaum quærēntes Iesum.  
 25 Et cūm inuenissent eum trans mare, dixerunt ei, Rabbi, quando huc venisti?

16 ώς δὲ ὁ ψῆα ἐγγίετο, καὶ τῆσδε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔβητο τὴν θάλασσαν. 17 καὶ ἔμβαιτες εἰς τὴν πλοῖον,  
 ἤρχοντο πέρασ τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναῦμ. καὶ σκοπία ἦδη ἐγγαγίη, καὶ ἡ ἐλυτοχὴ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.  
 18 ἢ τὴν θαλάσσαν αὐτὸς ἐμύσθησε καὶ ἡ ὄρα ἐκινεῖτο. 19 ἐλθὼν αὐτὸς ὡς σταδίους εἰκοστίον τε ἢ τριά-  
 καιστὶα, ἠώροντο τὸν Ἰησοῦν πέρασ τοῦ ὕδατος, καὶ ἐβίβητο πρὸς αὐτοὺς ἐφ' ὄψεσιν αὐτῶν.  
 20 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, ἐγὼ εἰμι, μή φοβεῖσθε. 21 ἢ θεῶν οὐκ ἔστι οὐδὲν εἰς τὴν πλοῖον, καὶ δι' ὅτι οὐκ ἔστι  
 ἐγγίετο τὸν τῆσδε ἡσθε εἰς τὴν θάλασσαν, ἰδὼν ὅτι πλοῖα-  
 ερον θύεσθαι τὴν θάλασσαν, εἰ μὴ ἐπ' ἐκείνῳ οἱ σὺν ἔχουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ συνεισθήκη τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰη-  
 σοῦς εἰς τὴν πλοῖον αὐτοῦ, διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτὸν ἀπὸ τῆσδε. 23 ἀλλὰ δὲ ἦλθε πλοῖον αὐτὸ τὸ Τιβεριάδος ἐγγίετο  
 τὸ πλοῖον οὐκ ἔστι οὐδὲν εἰς τὴν πλοῖον, ἀλλὰ εἰς τὴν θάλασσαν, ἰδὼν ὅτι πλοῖα-  
 ερον θύεσθαι τὴν θάλασσαν, εἰ μὴ ἐπ' ἐκείνῳ οἱ σὺν ἔχουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ συνεισθήκη τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς  
 εἰς τὴν πλοῖον αὐτοῦ, διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτὸν ἀπὸ τῆσδε. 25 καὶ ἐβίβη-  
 τος αὐτοῦ πέρασ τῆς θαλάσσης, εἰπὼν αὐτοῖς, ἔρχεσθε, καὶ τὸν ὄρα ἐγγαγίησθε.

S

26 Respondit eis Iesus, & dixit, Amen amē dico vobis, quæritis me, non quia vidistis signa, sed quia manduca-  
stis ex panibus, & saturati estis.

27 Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam æternam, quem Filius hominis dabit vobis. hunc enim Pater signavit Deus.

28 Dixerunt ergo ad eum, Quid faciemus ut operemur opera Dei?

29 Respondit Iesus, & dixit eis, Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille.

30 Dixerunt ergo ei, Quod ergo tu facis signū, ut videamus, & credamus tibi: quid operaris.

31 Patres nostri manduca-  
verunt manna in deserto, sicut scriptum est, Panem de celo dedit eis manducare.

32 Dixit ergo eis Iesus, Amen amen dico vobis, non Moyses dedit vobis panem de celo, sed Pater meus dat vobis Panem de celo verum.

33 Panis enim verus est qui de celo descendit, & dat vitam mundo.

34 Dixerunt ergo ad eum, Domine, semper da nobis panem hunc.

35 Dixit autem eis Iesus, Ego sum Panis vitæ: qui venit ad me, non esuriet: & qui credit in me, non sitiet in æternum.

26 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἡζήτησα με οὐχ ὅτι εἶδθησάν τινες σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐσθίοντες ἐκ τῶν ἄρτων, καὶ κορεσθέντες. 27 κτλ. 28 εἰπὼν οὖν αὐτοῖς, οὗτο ἐστὶν ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε ἐν τῷ ᾧ ἔπεμψε τὸν υἱόν. 29 ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτῷ, καὶ εἶπον, τί σημεῖον ποιῶσιν ἡμεῖς ἵνα πιστεύωμεν ἔσθοντες ἐκ τῶν ἄρτων; 30 εἶπεν οὖν αὐτοῖς, τί σημεῖον ποιῶσιν ἡμεῖς ἵνα πιστεύωμεν; 31 ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς, ὡς ἐστὶν γεγραμμένον, ἕσθοντες ἐκ τῶν ἄρτων ἐν ἐρήμῳ. 32 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, μὴ Μωϋσὴς δίδωμι ὑμῖν ἄρτον ἀλλ' ὁ πατήρ μου, ὁ πατήρ τοῦ οὐρανοῦ, δίδωμι ὑμῖν ἄρτον ἀληθινόν. 33 εἶπεν οὖν αὐτοῖς, ἀληθινὸς ὁ ἀρτος ὅστις καταβήσεται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δίδωμι ζωὴν αἰῶνος. 34 εἶπεν οὖν αὐτοῖς, τί σημεῖον ποιῶσιν ἡμεῖς ἵνα πιστεύωμεν; 35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὁ ἐσθίονς ἐκ τῶν ἄρτων μου καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, οὗτος οὐκ ἐσθίει ἐν ἀβυσσῷ, καὶ οὐκ ἐπιτίθει πάλιν ὄψον, ἀλλ' ἐσθίει τὸν ζῶντα. 36 εἶπεν οὖν αὐτοῖς, τί σημεῖον ποιῶσιν ἡμεῖς ἵνα πιστεύωμεν;

vobis ego dico amen amen eis & dixit Iesus respondit  
sed signa vidistis quia non me estis quæritis  
cibum operemini ne & saturati estis panem qz comedistis  
eum æternam in vitam qui permanet cibum sed qui  
Deus ob signavit Pater enim vobis dabit hominis quem  
Dei opera ut operemur faciemus quid ei dixerunt  
ut credatis Dei opus hoc est eis & dixit Iesus respondit  
quotidianæ oblationis misit quem ipse mundum

דקורבא דכליום דדדו שרר  
quid in te & credam⁹ ut videam⁹ tu facis signum quodd nā ei dico  
אמין לה מנא אתא עבר אנת דנחוא ונהימן כך מנא  
sicut in deserto comederunt Manna patres nostri  
אנת! אבהין מננת אכלו במדבר אכינא  
dixit ad comedēdū eis dedit celo de panem scriptum  
היה ודלחמא מן שמיא יחב להון למאכל! אמר  
Moses fuit q non vobis ego dico amen amen Iesus  
ישוע אמין אמין אמר אנא להון דלא הוא מושע  
panem illum vobis dat Pater me⁹ sed celo de panem voluit  
לכונ להמא מן שמיא אלא אבי יחב להון להמא  
is est Dei enim panis celo ē verus  
הוא מן שמיא! לחמה ניר דאלהא איתוהי הו  
Dne nost.ei dicunt mundo vitam & dat celo de qui  
דדדו שמיא ויחב חיא לעלמא! אמרין לה מן  
ego Iesus eis dixit illum panem nobis da tēperet  
הו חב לן להמא הנא! אמר להון ישוע אנא  
qui credit & is esuriet non ad me qui venit is vitæ panis  
הו לחמא דחיא מן ראתא לוהי לא נכפן ומן דמהימן  
in æternum sitiet  
וא עדהי לעלם!

etis credentes & nō quia vidistis me vobis dixi sed  
 36 אלא אמרת לכו דחזיתונוני ולא מהימניו אנתון  
 non veniet qui ad me & cū veniet ad me Pater me<sup>o</sup> mihi q<sup>o</sup> dat omne  
 כל דיהב לי אבי לותי נאתא ומן דלותי נאתא לא  
 ut facerem fuit non exlo ē quia descendi foras etiam eum  
 אפקרה לבר: 38 דנתת מן שמיא לא הוא דאעבר  
 volūtas ei<sup>o</sup> autē hęc est misit me qui volūtatē eius sed volūtatē meā  
 צביני אלא צבינרה דמן דשררני: 39 הנא דין צבינרה  
 sed ex eo perdam non mihi q<sup>o</sup> dedit ut omne qui misit me eius  
 רמן דשררני רכל דיהב לי לא אוכר מנה אלא  
 Patris mei voluntas enim hęc est vltimo in die suscitē illud  
 אקיימיהי ביומא אחריא: 40 הננו ניר צבינרה דאני  
 quz in æternum vitæ ei sūt in eum & credit Filium qui videt ut oīs  
 דכל דחוא לכרא ומהימן בה נהוון לה היא דלעולם  
 murmurātes autē Iudzi vltimo in die suscitabo eum & ego  
 ואנא אקיימיהי ביומא אחריא: 41 יהודיא דין דרנין  
 exlo de qui descendi panis sum ego q<sup>o</sup> dixisset de eo erant  
 הו עלוהי דאמר דאנא אנא להמא דנתת מן שמיא:  
 ei<sup>o</sup> nos is Ioseph filius Iesus iste est nonne erant & dicentes  
 42 ואמרין הו לא הוא הנא ישוע בר יוסף הו דחנן  
 exlo quia de illo dicit & quomodo & matrē ei<sup>o</sup> patrem eius nouim<sup>o</sup>  
 ירעין לאבוהי ולאמה ואיכנא אמר הנא דמן שמיא  
 cum vnus murmurētis ne eis & dixit Iesus respondit deicēdi  
 נחתת: 43 ענא ישוע ואמר להון לא תרטנון חר עם  
 traxerit eū nisi ad me venire potest homo non vno  
 חד: 44 לא אנש משכח דנאתא לותי אלא אן ננדרה  
 scripēt est vltimo in die suscitabo eum & ego qui misit me Pater  
 אבא דשררני ואנא אקיימיהי ביומא אחריא: 45 כתיב  
 qui audiuit is omnis Dei docti omnes q<sup>o</sup> erūt i Prophetis enim  
 ניר בנכיא דנהוון כלהון מלפא דאלהא כל מן דשמע  
 quōd viderit est non ad me venit ab eo & didicit Patre a Igitur  
 הכיל מן אבא ונלף מנה אתא לותי: 46 לא הוא דחוא  
 Patrem vidit ipse ipse est Deo qui a is sed Patrem homo  
 אנש לאבא אלא מן דמן אלהא איתוהי הו הו הוא לאבא  
 quotidianz oblationis

36 Sed dixi vobis, quia & vidistis me, & non credidistis.  
 37 Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet: & eum qui venit ad me, non eiciam foras.  
 38 Quia descendi de celo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.  
 39 Hęc est enim voluntas eius qui misit me, Patris: ut omne quod dedit mihi, non perdam ex eo, sed resuscitem illud in nouissimo die.  
 40 Hęc est enim voluntas Patris mei qui misit me, ut omnis qui videt Filium, & credit in eum, habeat vitam æternam, & ego resuscitabo eum in nouissimo die.  
 41 Murmurabant ergo Iudzi de illo, quia dixisset, Ego sum Panis viuus qui de celo descendi. & dicebant, 42 Nonne hic est Iesus filius Ioseph, cui<sup>o</sup> nos nouim<sup>o</sup> patrem & matrē? Quomodo ergo dicit hic, Quia de celo descendi.  
 43 Respondit ergo Iesus, & dixit eis, Nolite murmurare inuicem.  
 44 Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit eum, & ego resuscitabo eum in nouissimo die.  
 45 Est scriptum in Prophetis, Et erūt omnes docibiles Dei. Omnis qui audiuit à Patre, & didicit, venit ad me.  
 46 Non quia Patrem vidit quisquam, nisi is qui est à Deo: hic vidit Patrem.

דקורבנא דכליום

36 אלא אמרת לכו דחזיתונוני ולא מהימניו אנתון  
 37 אבא דשררני ואנא אקיימיהי ביומא אחריא  
 38 דנתת מן שמיא לא הוא דאעבר  
 39 הנא דין צבינרה  
 40 הננו ניר צבינרה דאני  
 41 יהודיא דין דרנין  
 42 ואמרין הו לא הוא הנא ישוע בר יוסף הו דחנן  
 43 ענא ישוע ואמר להון לא תרטנון חר עם  
 44 לא אנש משכח דנאתא לותי אלא אן ננדרה  
 45 כתיב  
 46 לא הוא דחוא



47 Amen amen dico vobis, qui credit in me, habet vitam æternam.

48 Ego sum panis vitæ.

49 Patres vestri manducauerunt manna in deserto, & mortui sunt.

50 Hic est Panis de cælo descendens: vt si quis ex ipso manducauerit, non moriatur.

51 Ego sum Panis viuus, qui de cælo descendi. Si quis manducauerit ex hoc Pane, viuuet in æternum: & Panis quem ego dabo, Caro mea est pro mundi vita.

52 Litigabant ergo Iudæi adinuicem, dicentes: Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandū?

53 Dixit ergo eis Iesus, Amen amen dico vobis, nisi manducauerit Carnem Filij hominis, & biberitis eius Sanguinem nō habebitis vitam in vobis.

54 Qui manducat meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, habet vitam æternam: & ego resuscitabo eum in nouissimo die.

55 Caro enim mea, verè est cibus, & Sanguis meus, verè est potus.

56 Qui manducat meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, in me manet & ego in illo.

57 Sicut misit me viuens Pater, & ego viuo propter Patrem: & qui manducat me, & ipse viuuet propter me.

ei est in me qui credit quod is vobis ego dico amen amen  
 אמן אמן אמר אנא לכון דמן דמהימן בני אית לה  
 patres vestri vitæ panis sum ego æternam  
 אבהיכון 49 אנה אנה לחמא דחיא: 48  
 g. delcēdit Panis ille autē hic est & mortui sunt in deserto. Manna comēdit  
 הנו דין לחמא דנחת 50  
 sum ego moriatur & non ex co homo vt comedat cælo  
 אנה אנה 51  
 hnc ex ederet homo & si descendi cælo qui de viuus  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 est corp<sup>o</sup> meū dabo quem ego is & panis in æternum viuuet  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 Iudæi autē erant rixātes ego do mundi vitæ  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 nobis dare corpus suum iste potest quomodo & dicitur vobis nō est  
 ego dico Amen Amen Iesus eis & dixit ad eos  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 & biberitis hominis Filij corpus comederitis non quod si  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 corpore meo ex verò q. comedit in substantia vestra vita vobis nō est  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 cibus est verè enim corp<sup>o</sup> meū nouissimo die  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 corp<sup>o</sup> meū q. comedit is potus est verè & sanguis  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 misit me sicut in cō & ego manet in me meū & ego  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 etiā q. comederit me & is Patrem propter sum viuēs & ego viuus  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא  
 propter me  
 אנה אנה לחמא דמן שמיא נחתת ונא אנה נאכול מן הנא

47 ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἐν ἐμοί, ἐγὼ εἰμι ὁ ἄνθρωπος ζωῆς αἰώνιου. 48 ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὴν μάννα ἐν τῷ ἔρημῳ, καὶ ἀπέθανον. 50 ὁ ἀρτος οὗτος ἐστὶν ὁ ἀρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ ὅστις ἐσθιέτω, οὐ μέλλει ἄποθνήσκειν.

51 ἐγὼ εἰμι ὁ ἀρτος τῆς ζωῆς. ὁ ἐσθίων ἀπὸ τούτου τοῦ ἁρτου, οὐ μέλλει ἄποθνήσκειν, ἀλλὰ ἡ ζωὴ αἰώνιον ἔσται ἐν αὐτῷ.

52 οἱ Ἰουδαῖοι ἠγόρευον ἀλλήλους λέγοντες, πῶς δύναται οὗτος εἰπὼν ταῦτα, ὅτι οὗτος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσκει, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐ δύναται ἄνθρωπος ἔσθαι.

53 ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, ὁ πῶς δύναται οὗτος εἰπὼν ταῦτα, ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁμοιωθεὶς τῷ ἀνθρώπῳ.

54 ὁ ἐσθίων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίνων τὸν αἷμα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ μέλλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα, ἐγὼ ἐγείρω αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

55 ἡ καρὰ μου ἐστὶν ἡ ζωὴ αἰώνια, ὁ ἐσθίων τὸν ἀρτὸν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίνων τὸν αἷμα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, οὗτος μέλλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα, ἐγὼ ἐγείρω αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

56 ὁ ἐσθίων τὸν ἀρτὸν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίνων τὸν αἷμα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ μέλλει ζῆσαι ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

57 ὡς ἔστειλόν με ὁ πατήρ, καὶ ἐγὼ ζῶ, ὡς ἔστειλόν με, καὶ ὁ ἐσθίων ἐμὲ ζήσει ἕνεκα ἐμοῦ, καὶ ὁ ἐσθίων ἐμὲ ζήσει ἕνεκα ἐμοῦ.



que comederit ille sicut est non exlo de q descendit panis hic est  
 הנו לחמא דנתת מן שמיא לא הוא איך הו דאכלו  
 viuet pane hoc ex q comederit is & mortui sunt Māna pates vestri  
 אכרובון מננא ומיתו מן דאכל מן הנא לחמא נחא  
 in Capharnaum doceret cum in synagoga dixit hxc in æternū  
 לעלם: 59 הלון אמר בכנושתא כד מלף בכפד נחום:  
 sermo est durus dicunt discipulis eius ex q audierunt & multi  
 וסנאא דשמעו מן תלמידוהו אמרון קשיא חי מלתא  
 eum audire potest quis iste  
 הרגא מנו משכח למשמעוהו:

passionis hebdomadis in sabbarho quæret matutinis  
 דצפרגא דארבענא בשבא דשבתא דחשנא  
 discipuli eius hoc de q murmurat in seipso cognouit autē Iesus  
 ישוע דין ידע בנפשה דרטנין על הדא תלמידוהו  
 Filium igitur viderit si vos offendit hoc eis & dixit  
 ואמר להון הדא מכשלא לכון: 62 אן תהוון הכיל לברת  
 Spiritus principio a vbi erat in locum ascendit hominis  
 דאנשא רסלק לאתרא דאיתוהו הוא מן קדים: 63 רוחא  
 loquor que ego verba quicquam prodest non corpus qui viuificat  
 חי דמחיא פגרא לא מהנא מרס מלא דאנא מלל  
 homines sunt spiritus sunt & vitæ sunt Spiritus vobiscum  
 עמכון רוחא אנון וחיא אנון: 64 אלא אית אנשא  
 qui principio a Iesus enim erat sciens credunt qui non ex volis  
 מנכון דלא מהימנין ידע הוא גיר ישוע מן קדים מן  
 propter eum qui proderet esset & quis credebant qui non ij essent  
 אנון אילין דלא מהימנין ומנו הו דמשלם לה: 66 מטל  
 הדא מלתא סנאא מן תלמידוהו אולו לבסתר הון  
 dodecādi sūz Iesus & dixit cum eo erant ambulantes nec  
 ולא הלכין הו עמהו: 67 ואמר ישוע לתר עסתר  
 Cephas Simon respondit abire estis volētes vos etiā nūquid  
 למא אף אנתון עבין אנתון למאול: 68 ענא שמעון כאפא  
 tibi sunt æternæ vitæ verba ibimus que ad Dnē mi & dixit  
 ואמר מרי לות מן נאול מללא דחיא דלעלם אית לך:

58 Hic est Panis qui de celo descendit. Non sicut manducauerant patres vestri māna, & mortui sunt. Qui manducat hunc panem, viuuet in æternum.  
 59 Hæc dixit in synagoga docens, in Capharnaum.  
 60 Multi ergo audientes ex discipulis eius, dixerunt, Durus est hic sermo, & quis potest eum audire?  
 61 Sciens autem Iesus apud semetipsum, quia murmurarent de hoc discipuli eius, dixit eis, Hoc vos scandalizat?  
 62 Si ergo videritis Filium hominis ascendentem vbi erat prius?  
 63 Spiritus est qui viuificat: caro non prodest quicquam. Verba quæ ego locutus sum vobis, Spiritus & vita sunt.  
 64 Sed sunt quidam ex vobis qui non credunt. Sciebat enim ab initio Iesus, qui essent credentes, & quis traditurus esset eum.  
 65 Et dicebat, Propterea dixi vobis, quia nemo potest venire ad me, nisi fuerit ei datum à Patre meo.  
 66 Ex hoc multi discipulorum eius abierunt retrò: & iā non cum illo ambulabāt.  
 67 Dixit ergo Iesus ad duodecim, Nunquid & vos vultis abire?  
 68 Respondit ergo ei Simon Petrus, Domine, ad quem ibimus? Verba vitæ æternæ habes.

58 ἢ τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν; ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν.  
 59 ταῦτα εἰπὼν οἱ συναγωγαὶ καὶ οἱ Καρφαθαῖοι.  
 60 πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες αὐτοῦ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον, σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος, καὶ τίς δύναται αὐτὸν ἀκοῦσαι;  
 61 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι εἰσὶν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ οὐκ ἔπισταντο αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, τί τοιοῦτο λέγετε, ὅτι οὐ δύναται αὐτὸν ἀκοῦσαι; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν.  
 62 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ οὐκ ἔπισταντο αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, τί τοιοῦτο λέγετε, ὅτι οὐ δύναται αὐτὸν ἀκοῦσαι; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν.  
 63 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ οὐκ ἔπισταντο αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, τί τοιοῦτο λέγετε, ὅτι οὐ δύναται αὐτὸν ἀκοῦσαι; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν.  
 64 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ οὐκ ἔπισταντο αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, τί τοιοῦτο λέγετε, ὅτι οὐ δύναται αὐτὸν ἀκοῦσαι; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν.  
 65 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ οὐκ ἔπισταντο αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, τί τοιοῦτο λέγετε, ὅτι οὐ δύναται αὐτὸν ἀκοῦσαι; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν.  
 66 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ οὐκ ἔπισταντο αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, τί τοιοῦτο λέγετε, ὅτι οὐ δύναται αὐτὸν ἀκοῦσαι; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν.  
 67 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί τοιοῦτο λέγετε, ὅτι οὐ δύναται αὐτὸν ἀκοῦσαι; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν; ὁ ἀποστόλος οὗτος ὃς λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐβῆ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ἐσθίει τοὺς ἄνθρωποις τοὺς ἄνθρωποις, καὶ οὐ θνήσκουσιν.  
 68 ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, λέγων, Κύριε, πρὸς τίς ἰβήσμεθα; ἡμεῖς γινώσκουμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.





69 Et nos credimus, & cognouimus quia tu es Christus Filius Dei.  
 70 Respondit eis Iesus, Nonne ego vos duodecim elegi, & ex vobis vnus diabolus est?  
 71 Dicebat autem de Iuda Simonis Iscariote: hic enim erat traditurus eum, cum esset vnus ex duodecim.

C A P V I I .

1 Post hæc autem ambulabat Iesus in Galiziam. Non enim volebat in Iudæā ambulare: quia quærebant eum Iudæi interficere.  
 2 Erat autem in proximo dies festus Iudeorum, Scenopegia.  
 3 Dixerunt autem ad eum fratres eius, Transi hinc, & vade in Iudæam, vt & discipuli tui videant opera tua quæ facis.  
 4 Nemo quippe in occulto quid facit, & quærit ipse in palam esse: si hæc facis, manifesta te ipsum mundo.  
 5 Neque enim fratres eius credebant in eum.  
 6 Dixit ergo eis Iesus, Tempus meum nondum aduenit: tempus autem vestrum semper est paratum.  
 7 Non potest mundus odisse vos, me autem odit, quia ego testimonium perhibeo de illo, quia opera eius mala sunt.

Dei Filius Christus es quia tu & scimus credimus  
 duodecim eligens vos ego sum nonne Iesus eis dixit  
 70 ambr lehon iesue la ha ana nbi hkon l tdrskr  
 Simonis filio Iuda de erat dicens est satanas vnus dicit  
 duodecim ex vnus vt proderet cum erat futurus enim ipse  
 71 caput  
 1 Post hæc autem ambulabat Iesus in Galiziam. Non enim volebat in Iudæā ambulare: quia quærebant eum Iudæi interficere.

ieiunij quinte hebdomadis in sabbatho quartæ materie  
 1 Post hæc autem ambulabat Iesus in Galiziam. Non enim volebat in Iudæā ambulare: quia quærebant eum Iudæi interficere.  
 2 Erat autem in proximo dies festus Iudeorum, Scenopegia.  
 3 Dixerunt autem ad eum fratres eius, Transi hinc, & vade in Iudæam, vt & discipuli tui videant opera tua quæ facis.  
 4 Nemo quippe in occulto quid facit, & quærit ipse in palam esse: si hæc facis, manifesta te ipsum mundo.  
 5 Neque enim fratres eius credebant in eum.  
 6 Dixit ergo eis Iesus, Tempus meum nondum aduenit: tempus autem vestrum semper est paratum.  
 7 Non potest mundus odisse vos, me autem odit, quia ego testimonium perhibeo de illo, quia opera eius mala sunt.

69 καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. 70 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἢ ἄρα οὐκ ἔγνωτε τίς ἐστὶν ἡ ψυχή μου; καὶ ἔγωγε εἶπα ὅτι ἐστὶν ὁ διάβολος ὁ υἱὸς τοῦ διαβόλου. 71 εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰουδᾶς ὁ ἰσκαριώτης, ὃς ἦν ὁ παραδόντων αὐτὸν ἰησοῦν, ὅτι ἡμεῖς πάντες ἐπίστευσεν ἐν σοὶ ἰησοῦν, καὶ οὐκ ἔγνωτε τίς ἐστὶν ἡ ψυχή μου; καὶ ἔγωγε εἶπα ὅτι ἐστὶν ὁ διάβολος ὁ υἱὸς τοῦ διαβόλου. 72 εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὁ κόσμος οὐ δύναται ἠγαπήσει σε, ὅτι ἐγὼ ἐπέμαρτυρά σου ἐναντίον τοῦ κόσμου.

Κεφ. ζ.  
 1 Καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἢ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπέμαρτυρεν ὅτι ἡ ψυχή μου ἐστὶν ὁ διάβολος. 2 Ἦν δὲ ἐγγύς ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰουδαίας, ἡ σκηνοπηγία. 3 εἶπεν οὖν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἢ ἄρα οὐκ ἔγνωτε τίς ἐστὶν ἡ ψυχή μου; καὶ ἔγωγε εἶπα ὅτι ἐστὶν ὁ διάβολος ὁ υἱὸς τοῦ διαβόλου. 4 ὁ υἱὸς τοῦ κόσμου ὁ κρυπτός ἐστὶν πρὸς πάντας, ὅτι ἡ ψυχή μου ἐστὶν ὁ διάβολος ὁ υἱὸς τοῦ διαβόλου. 5 οὐ δύναται ὁ κόσμος ἠγαπήσει αὐτὸν ὅτι ἐγὼ ἐπέμαρτυρά σου ἐναντίον τοῦ κόσμου. 6 ὁ κόσμος οὐ δύναται ἠγαπήσει σε, ὅτι ἐγὼ ἐπέμαρτυρά σου ἐναντίον τοῦ κόσμου. 7 ὁ κόσμος οὐ δύναται ἠγαπήσει σε, ὅτι ἐγὼ ἐπέμαρτυρά σου ἐναντίον τοῦ κόσμου.

